

UKA 2018/150
31/10-2018
Niels Thomsen

**Qanoq ililluta nunatta iluani timersornikkut pitsanngorsaallutalu
ineriartortitseqqissinnaanerput pillugu apeqqutaat aallaavigalugu oqallinnissamik
siunnersuut? Nunatta nunanut allanut unammisartoqarnerup tungaatigut inerisaajumalluta
timersoqatigiiffiit nunatsinni pissartangorniuutarnerit avataatigut nunatta iluani
unammisaqattaartarnerat akulikinnerulersinneqassappat taava qanoq
iliuuseqartariaqarpugut?**

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Timersorneq timersornerullu iluaqtai pitsaaqtaalu isiginiarneqanngippallaqaat. Inuiaqatigiittut nunatullu amerlasuut pikkorinnerillu timersornerannut aningasat ikippallaat atortarpagut.

Timersorneq inuummaritsitsisarpoq, peqqinnarpoq aamma inuulluataarnerup nassataanik nappaatinik pinngitsoortitsisarpoq aammali ataatsimoortitsisarpoq, unammisartoqatigiinnik ataqatigiissitsisarpoq, tunniusimatitsisarpoq, angusassamik toraagaqartitsisarpoq aamma malinnaalluartitsisarpoq.

Tamakku tamaasa uani saqqummiussanni itisilissavakka.

Siullermik erseqqissartariaqarpara, amerlassut pikkorinnerillu timersornerat ataqatigiimmat. Uanga paasinnitaasera naapertorlugu kukkuneruvoq sumiiffinni amerlasuuni assortuussutigineqartarmat amerlasuut timersornissaat pingartinneqarnerussanersoq imaluunniit pikkorinnerit timersornissaat. Uanga paasinnitaasera naapertorlugu amerlasuut pikkorinnerillu imminnut ataqatigiipput. Sualummik meeqqat inuuusuttullu nuannaartorisqarnissaminnut pisariaqartitsipput - assersuuffigisinnaasaminnik. Qularutissaanngilaq timersuutit ilaasa nuannarineqarnerat qaffattarmat apparlarlunilu, apeqqutaalluni kina nuannaartorineqarnersoq aamma nuannaartorisat allanut unamminerminni qanoq ingerlasarnersut.

Tamanna tunngavigalugu pingaaruteqarpoq amerlasuut pikkorinnerilllu ataatsikkut eqqarsaatiginissaat timersorneq pineqartillugu. Uani oqallinnissamut saqqummiussami siunnersuuteqartup oqaatigaa qanoq iliortluta unammersuarnerit amerlanerit nunatsinni pitissinnaanerigut. Akissut paasiuminartoq eqqortorlu tassaavoq pitsaasunik illunik peqassasugut. Iluaquaanngilaq unammisarfiiit timersortarfiillu neqeroorutigisinnaasagut aserfallassimappata qanganitserlutilu. Taamaattumik pilersaarusiortariaqarpugut sumi, qaqlugu qanorlu timersortarfinnik nutaalianik pilerinartunillu sanaartussanerluta. Tassunga atatillugu

pingaaruteqarpoq eqqaamassallugu taakku sanaartorneqarnissaat amerlasuut pikkorinnerillu iluaquserumallugit. Eqqaassutissarsuarnik sanaartussanngilagut napaannarlutik aserfallakkiartortussanik. Taamaattumik aamma pilersaarusiortariaqarparput sanaartukkat aserfallattaalineqartarnissaat.

Ukiut arfineq-pingasut missaat qaanngiuttut Inatsisartunut ilaasortanngoqqaarama siunnersuuteqarpunga arsaattarfinnik ivingasanik qallikkanik sanaartortariaqartugut. Tamanna taamani Inatsisartuni ilalerneqartorsuunngilaq aamma siunnersuutiga kinguneqanngitsoorpoq. Ukioq manna 2018-mi ivingasanik qallikkanik arsaattarfittaartornikuuvugut sumiiffinni amerlasuuni ullumikkullu arlaannattaluunniit atunngitsoorsinnaajunnaarnikuuaat? Taamaagunavippoq. Arsaattarfiit ivingasanik qallikkat eqqaani aalaaluttoqartuarpoq nuannaartunik aamma taamaasilluni qularnaarneqartarpoq aalasarnissarput pitsasumik nuannersumillu. Aamma taamatut pitsanggorsassavagut timersortarfiutigut, pilerinarsarlugit kikkunnut tamanut.

Aperineqassaqqooqaanga, timersornermut tunngatillugu eqqartungarpassuakka qanoq aningaasalersorniarnerikka. Akissutissara ersarisoq tassaavoq timersorneq aningaasaliiffittut isigissagipput, piffissaq sivisunerusoq isigalugu imminut akilertussatut. Qanoluunniit ukioqaraluartut timersortarnissaat eqqarsaatigalugu pigutta piffissap ingerlanerani inuulluataarnerup nassatait nappaatit millisissavagut aamma napparsimaneq pissutigalugu sulinngitsoortarnerit, tamannalu inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut mikinngitsumik iluaqusiisussaavoq. Allangortinnejarsinnaanngilarli timersornermut massakkorpiaq aningaasaliisariaqaleratta taamaattumik oqaannassaanga, Demokraatinut immikkoortoq pingaaruteqarluinnarmat sallingortittariaqarmallu. Tassa imaappoq immikkoortut ilaanni sipaaruteqarnikkut timersorneq siuarsarniarlugu aningaasat nassaarinissaannut piareersimavugut.

Tamatuma saniatigut puigorneqartartoq tassaavoq timersorneq piginnaanngortitsisarmat sulinermi misilerarneqartartumik. Anguniagassinnissaq ilikkarneqartarpoq sungiusartoqartarlunilu timitaliiniarluni angusassamik toraangaqarluni. Ilinniarneqartarpoq tunniusimanissap pingassusaa - pikkorissunngorniaraanni sungiusarneq aalluttariaqarpoq paaralugulu. Piginnaanerit taamaattut sulinermi pisariaqartippagut tamakkulu atuarlugit ilinniarneqarsinnaanngillat. Tamanna timersornermut ilaavoq pingaaruteqarlrnuni.

Taavalu erseqqissarusuppara timersorneq ataqtigiiersitsisarmat. Uangut atisaajartarfimmiiinnikuusut nalunngilarput suna pinerlugu.

Tamanna tunngavigalugu qularutigineqassanngilaq Demokraatin piareersimagatta timersornermut aningaasaliinissatsinnut. Siunnersuuteqartup eqqaavai 3,5 millioner koruunit. Uanga taamatut naatsorsuerusunngilanga.

Piffissaq ungasinnerusoq isigalugu pilersaarusoqataarusuppunga qularnaarumallugu timersornerup kalaallit tamarmik ulluannut ilaalernissaa apeqquatainnagu pikkorinnerpaanut timersornerunersoq

imaluunniit ilungersuuterujussuanngikkaluarlugu timersornerunersoq. Qanoq akeqassanersoq piffissap takutikkumaarpaa, kisianni soorlu nassuiareeringa, aningaasaliissutit tamarluinnaqqissaamik utissaappaarput saqqummiussanilu oqareernittut assigiinngitsunik iluaquasiilluni.

Oqallinnerup sinnera qilanaarlunga peqataaffigissavara.